

opravný prostředek proti stvrzenému výpočtu příspěvku, naproti tomu každý společník byl oprávněn odporovati žalobou stvrzenému výpočtu, pokud jeho se týkal. Právní význam § 7 (2) nařízení ze dne 21. března 1918, čís. 105 ř. zák. záleží tedy v tom, že byla odstraněna dosud přípustná žaloba společníků proti stvrzenému výpočtu příspěvků a naproti tomu připuštěn vyloučený dosud rekurs do tohoto výpočtu. Z toho plyne, že konkursní soud, a podán-li rekurs do schváleného výpočtu příspěvků, soudové vyšší rozhodují nyní s vyloučením pořadu práva o všech otázkách, jichž řešení bylo dříve odkázáno do sporného řízení, zavedeného o žalobách dle §§ 66 a 86 zákona o společenstvech. K těmto otázkám náležejí však i ty, jichž vyřešení žalující úpadková podstata se domáhá žalobou Cg II a) 314/21; jdeť vlastně jen o to, zda, po případě do jaké míry žalovaná ručí přes tvrzenou výpověď a namítaný převod svých závodních podílů (srv. Randovo obchodní právo str. 315, — Stoss: Genossenschaftsrecht str. 260; — rozhodnutí nejv. soudu z 10. února 1897, čís. 1386 A. C. 1945). O jiné otázky v tomto případě nejde. Poněvadž ustanovení § 7 (2) nařízení ze dne 21. března 1918, čís. 105 ř. zák., jest rázu donucovacího, uznal odvolací soud právem, že, pokud se tkne nároků, uplatňovaných žalobou Cg II a) 314/21, pořad práva jest vyloučen, a proto právem zrušil v tom směru rozsudek prvního soudu spolu s předchozím řízením a odmítl žalobu pro zmatečnost dle § 477 čís. 6 c. ř. s. Jinak ale má se věc, pokud jde o žalobu Cg II a) 315/21. Tato směřuje k tomu, by žalovaná zaplatila 9000 Kč za zboží, odebrané od společenstva, které byly dle tvrzení žalobkyně bezprávně vyúčtovány na vypovězené podíly závodní. Zaplacením těchto 9000 Kč zvýšilo by se ovšem společenstevní jmění, jež ve výpočtu příspěvků jest vykázati (§ 2 dotčeného nařízení), ale jmění to musí býti napřed zjištěno, než správce podstaty přikročí ke sdělení výpočtu příspěvků, neboť o tom, je-li něco částí společenstevního jmění, v rozvrhovacím řízení se nerozhoduje. Pro nárok, uplatňovaný žalobou Cg II a) 315/21, ustanovení § 7 (2) zmíněného nařízení tedy neplatí, v tom směru není vyloučen pořad práva, není tu zmatek § 477 čís. 6 c. ř. s. a nelze za správné uznati rozhodnutí soudu odvolacího.

Čís. 1687.

Pokles rakouské měny není nepředvídatelnou příhodou, jež by sama o sobě zakládala nemožnost plnění dle § 1447 obč. zák.

(Rozh. ze dne 23. května 1922, Rv I 518/22.)

Smlouvou ze dne 21. listopadu 1919 přenechali žalobci žalovanému, vídeňskému obchodníku, na rok 1920 používání svých tuzemských továrních místností za roční úplatu 120.000 K, splatných čtvrtletně. Úmluva byla pak koncem roku 1920 prodloužena i na rok 1921. Ježto žalovaný říjnové splátky roku 1921 neplatil, domáhali se jí žalobci sporem. Procesní soud první stolice žalobě vyhověl a uvedl mimo jiné v důvodech: Žalovaný namítá proti žalobnímu nároku, jež v plné výši uznal, toliko hospodářskou nemožnost plnění dle ustanovení § 1447 obč. zák., kterou spatřuje v tom, že žalovaný, příslušník republiky Rakouské,

nemá v obvodu republiky Československé žádného značnějšího jmění, by žalobcem pohledávku zaplatil, a že dle nepříznivého kursu rakouské koruny na zaplacení zažalované pohledávky potřeboval by přes 4.000.000 rakouských korun. Soudní dvůr, uvažuje, že nárok žalobní vznikl ze smlouvy, uzavřené dne 21. listopadu 1919, pokud se týče dne 2. prosince 1920, tedy v dobách, kdy valutové poměry republiky Rakouské oproti valutovým poměrům v republice Československé byly již nepříznivé a kdy, jak nesporno, kurs rakouské koruny byl daleko nižší, než koruny československé a hospodářské poměry v republice Rakouské byly neutěšené, nabyl přesvědčení, že žalovaný jako obchodník byl si toho vědom a musel počítati při uzavírání smlouvy dne 2. prosince 1920 s tím, že bude nucen na zaplacení nároků žalobců vynaložiti daleko větší sumy v korunách rakouských, než jaké se zavázal zaplatiti v měně československé. Ta okolnost, tvrzená žalovaným, že by zaplacením utrpěl úplnou hospodářskou zkázu, nemůže býti zařaděna pod nemožnost plnění po rozumu § 1447 obč. zák., poněvadž okolnosti, tuto nemožnost dle tvrzení žalovaného zakládající, byly žalovanému dobře známy již při uzavření smlouvy, jednak tato tvrzená nemožnost sama o sobě není nemožností trvalou a úplnou, jakou právě citované ustanovení v § 1447 obč. zák. předpokládá, nýbrž jest to nemožnost pomíjející, přechodná, ovšem teprve v době, dnes téměř nedohledné. **O d v o l a c í s o u d** rozsudek potvrdil.

N e j v y š š í s o u d nevyhověti dovolání.

D ů v o d y :

Dovolání není opodstatněno v nižádném směru a bylo by lze prostě poukázati na správné odůvodnění rozsudků obou nižších stolic, k nimž bylo by vzhledem na vývody dovolání přičiniti pouze toto: Dovolatel domáhá se, jak v dovolání uvádí, vlastně jen povolení přiročí do té doby, až se valutární poměry Rakouské republiky, jež je jeho domovským státem, přiměřeně zlepší. Leč přiročí lze povoliti jen, když to zákon připouští; takového předpisu zákonného však není a hledí-li dovolatel stejného výsledku docílití tím, že dovozuje, že nyní placení vzhledem na neutěšené valutární poměry jeho vlasti je nedostižné, tudíž dočasně nemožné, což prý má dle § 1447 obč. zák. za následek, že mu splnění závazku pro tentokrát ukládáno býti nemá, nalézá se na omylu. O nemožnosti placení ve smyslu § 1447 obč. zák. nelze vůbec mluvit. Byla-li judikaturou válečných let nedostižnost plnění kladena na roveň nemožnosti plnění, dalo se tak jen v takových případech, kdy následkem zcela mimořádných a nepředvídatelných poměrů stalo se splnění smlouvy některé ze stran v té míře nedostižným, že by bylo znamenalo její hospodářskou zkázu a druhé straně přineslo právně neospravedlnitelný konjunkturální zisk. Těchto předpokladu však v tomto případě zřejmě není. Žalovaný se ale ani nepokusil o důkaz, že jemu plnění závazku je nedostižné, mimo to nejde v tomto případě o nějaké nepředvídané mimořádné stížení jeho závazku, straně žalující nemá se dostati nějakého nadměrného zisku, nýbrž prostě jen splnění jejího oprávněného nároku. Žalobní pohledávka vzešla ze smlouvy uzavřené z d e o pacht výrobního podniku umístěného z d e, měla býti placena z d e ve zdejší měně z výtěžku

výrobní činnosti, kterou žalovaný provozoval zde a nemůže se žalovaný už proto odvolávat na pokles valuty rakouské jako na nepředvídatelnou příhodu, jež jej uvrhla do nemožnosti plnění. Nemožnost plnění tkívící pouze v osobních příčinách dlužníka nemá pro otázku splnění závazku vůbec žádného právního významu, právem pomínut byl důkaz žalovaným nabídnutý o tom, že v Československé republice jmění nemá.

Čís. 1688.

**Dodatek, vyjadřující nástupnictví ve firmě, musí z ní být zjevný.
Připustnost označení »Čechoslovanie« ve firmě.**

(Rozh. ze dne 23. května 1922, R II 237/22.)

Rejstříkový soud povolil zápis firmy »Čechoslovanie«, továrna na hračky, dřevěné zboží a nábytek L. a K. v B. Rekursní soud uložil navrhuující firmě, by do 3 neděl opověděla k zápisu do rejstříku novou firmu ve znění právně dovoleném, ježto by jinak musel býti nařízen její výmaz z rejstříku. Důvody: Pokud stížnost směřuje proti tomu, že rejstříkový soud povolil změnu staré firmy, ačkoliv se v podstatě jedná o zápis nové firmy nově utvořené obchodní společnosti veřejné, ježto prý přejímatelé staré firmy změnili podstatnou část na firmě, totiž jméno osoby v ten smysl, že přijdou do firmy jejich jména, pročez jim prý bylo jen volno veřejnou společnost přihlásiti pod novou firmou a důsledkem toho měla býti stará firma vymazána a nová firma zapísána, není stížnost odůvodněna. Jde tu totiž v pravdě jen o přechod staré firmy od jednotlivce na veřejnou společnost, při které změnu jména nabyvatele firmy v jejím znění lze pokládati vzhledem na předpis § 17 obch. zák., že ve znění firmy musí býti uvedeno jméno alespoň jednoho veřejného společníka, za dodatek ve smyslu § 22 obch. zák. dovolený. Neodporuje tedy postup, jak věc rejstříkovým soudem byla vyřízena, postupu dle nařízení ze dne 26. dubna 1906, čís. 89 ř. zák. Proti tomu jest znění firmy, pokud v něm jest obsaženo slovo »Čechoslovanie«, nedovolené. Toto slovo je patrná zkomolenina přídávku »Československá«, jenž je podle výnosu ministerstva spravedlnosti ze dne 17. září 1919, čís. 20.456 nař. č. 36 věstn. nedovolený a s nímž slovo »Čechoslovanie« nehledě ani k celkové podobnosti obou výrazu, zejména tehdy může býti snadno zaměňováno, kdyby ho bylo zneužíváno ve zkrácené formě »Čechoslov.« továrna atd.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Stížnost obrací se proti napadenému usnesení pouze z té příčiny, že rekursní soud pokládá slovo ve firmě uvedené »Čechoslovanie« za nepřipustný dodatek, jelikož prý je patrně zkomoleninou přídávku »československý«, který byl podle výnosu ministerstva spravedlnosti ze dne 17. září 1919, čís. 20.456 (čís. nař. 36 věstníku min. sprav.) označen za nedovolený, a slovo »Čechoslovanie« může s ním být snadno zaměněno, obzvláště v užití zkráceném »Českoslov. továrna«. Stěžovatelům dlužno